

Ikt. sz.: EUB/49-1/2013.

EUB-15/2013. sz. ülés
(EUB-104/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2013. május 21-én, kedden, 11 óra 33 perckor
az Országház főemelet 61. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Elnöki megnyitó, a napirend elfogadása	5
Az elnök tájékoztatója	5
Tájékoztató a Stockholmi Program végrehajtásáról, a második generációs Schengeni Információs Rendszer (SIS II) bevezetéséről, valamint a schengeni kormányzásról szóló javaslatcsomagról	5
Simonné dr. Berta Krisztina szóbeli kiegészítése	6
Kérdések, vélemények	11
Simonné dr. Berta Krisztina válasza	12
Egyeztetési eljárás	14
a. Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a harmadik országbeli állampolgárok igényjellegű munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről	14
b. Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK tanácsi rendelet módosításáról	14
Simonné dr. Berta Krisztina szóbeli kiegészítése	15
Balczó Zoltán kérdése	16
Simonné dr. Berta Krisztina válasza	17
Az ülés berekesztése	17

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a Stockholmi Program végrehajtásáról, a második generációs Schengeni Információs Rendszer (SIS II) bevezetéséről, valamint a schengeni kormányzásról szóló javaslatcsomagról
2. Egyeztetési eljárás
 - a. Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a harmadik országbeli állampolgárok idényjellegű munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről [COM (2010) 379, 2010/0210 (COD)]
 - b. Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK tanácsi rendelet módosításáról [COM (2011) 290, 2011/0138 (COD)]

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Hörcsik Richárd** (Fidesz), a bizottság elnöke

Firtl Máttyás (KDNP), a bizottság alelnöke
Bebes István (Fidesz)
Ékes József (Fidesz)
Gyopáros Alpár (Fidesz)
Ivanics Ferenc (Fidesz)
Lipók Sándor (Fidesz)
Dr. Szalay Péter (Fidesz)
Sáringger-Kenyeres Tamás (KDNP)
Dr. Szanyi Tibor (MSZP)
Balczó Zoltán (Jobbik)
Bana Tibor (Jobbik)
Murányi Levente (Jobbik)
Mile Lajos (független)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Mengyi Roland (Fidesz) Bebes Istvánnak (Fidesz)
Ughy Attila (Fidesz) Firtl Máttyásnak (KDNP)
Nógrádi Zoltán (Fidesz) Gyopáros Alpárnak (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászóló

Simonné dr. Berta Krisztina helyettes államtitkár (Belügyminisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 33 perc)

Elnöki megnyitó, a napirend elfogadása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok, hölgyeim és uraim! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottságának ülését megnyitom.

Köszöntöm a képviselőtársaimat, köszöntöm a sajtó jelenlévő képviselőit, az Országgyűlés munkatársait és a napirendi pont előadóját, Simonné dr. Berta Krisztina helyettes államtitkár asszonyt a Belügyminisztérium részéről.

Az aláírt jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a bizottságunk határozatképes. Eseti képviseleti megbízást jelentek be. Firtl Mátyás alelnök úr képviseli Ughy Attilát, Bebes István Mengyi Rolandot, Gyopáros Alpár Nógrádi Zoltánt.

A képviselőtársaim megkapták a mai napra tervezett programunkat. Két napirendi pontunk van. Egy tájékoztató a Stockholmi Program végrehajtásáról, a második generációs Schengeni Információs Rendszer, a SIS II bevezetéséről, valamint a schengeni kormányzásról szóló javaslatcsomagról és egy egyeztetési eljárás, rövid tájékoztatást hallunk szintén az államtitkár asszonytól. Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a harmadik országbeli állampolgárok idényjellegű munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről, valamint a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló tanácsi rendelet módosításáról. Kérdezem, hogy a napirendi ponttal kapcsolatban van-e valakinek kérdése, kiegészíteni valója. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok ilyet.

Szavazásra teszem fel. Ki az, aki támogatja a napirendi pontok megtárgyalását? *(Szavazás.)* A jegyzőkönyv számára megállapítom, hogy egyhangúlag elfogadta a bizottság. Köszönöm szépen. *(Lipők Sándor megérkezik.)*

Az elnök tájékoztatója

Mielőtt a napirendi pont tárgyalásába kezdenénk, engedjék meg képviselőtársaim, hogy köszöntsem Sáringer-Kenyeres Tamás képviselőtársunkat, bizottságunk új tagját, aki dr. Vejkey Imre képviselő bizottsági helyére kerül. Úgyhogy a képviselő úrnak sok erőt, aktív részvételt kívánunk. Csak utólag mondom, hogy az Országgyűlés egyik legfontosabb bizottsága, amelynek munkájába most bekapcsolódik. *(Derültség.)*

Tisztelt Bizottság! Továbbá tájékoztatom a képviselőtársaimat, hogy május 9-10-én a Balti Közgyűlés meghívására az uniós fejlesztési együttműködésről szóló kétnapos tanácskozáson vettem részt Rigában. A konferencián a visegrádi országok tapasztalatait ismertettem. Múlt héten hétfőn pedig a Közép-Európai Kezdeményezés parlamenti dimenziójának soros elnökeként az Adria- és Jón-tengeri Kezdeményezés Szlovéniában megrendezett házelnöki konferenciáján szólaltam fel.

Tájékoztató a Stockholmi Program végrehajtásáról, a második generációs Schengeni Információs Rendszer (SIS II) bevezetéséről, valamint a schengeni kormányzásról szóló javaslatcsomagról

Tisztelt Bizottság! Hozzákezdünk az első napirendi pont megtárgyalásához. Tájékoztató a Stockholmi Program végrehajtásáról, a második generációs Schengeni Információs Rendszer bevezetéséről, valamint a schengeni kormányzásról szóló javaslatcsomagról. Köszöntöm ismét Simonné dr. Berta Krisztina helyettes államtitkár asszonyt.

Tisztelt Bizottság! A mai ülésünkön tehát a bel- és igazságügyi együttműködés ötéves programjának, az úgynevezett Stockholmi Programnak a végrehajtását tekintjük át, különös tekintettel a schengeni térséggel kapcsolatos kérdésekre *(Dr. Szalay Péter megérkezik.)*

továbbá a tárca hatáskörébe tartozó egyeztetési eljárásokra. A minisztériumi háttéranyagot a képviselőtársaim a múlt héten megkapták.

Tisztelt Államtitkár Asszony! Akkor kérnénk egy rövid beszámolót és utána megadom a kérdés lehetőségét a képviselőtársaimnak. Tessék parancsolni!

Simonné dr. Berta Krisztina szóbeli kiegészítése

SIMONNÉ DR. BERTA KRISZTINA helyettes államtitkár (Belügyminisztérium):
Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Először is nagyon szépen köszönöm a lehetőséget, mert azt gondolom, hogy ebből, ahogy most összehozták a témákat, egy viszonylagos átfogó kép alakulhat ki önökben. Hadd biztosítsam önöket, hogy számomra teljesen egyértelműen az Országgyűlésnek ez a legfontosabb bizottsága és ebből kifolyólag a múltban is többször megfordultam itt és remélem, hogy lesz még erre lehetőség a jövőben is. Annál is inkább, mivel a közeljövőben is van egy-két jelentős jogalkotási termék, amely jön az önök asztalára, a migrációs törvénycsomagra gondolok egész pontosan.

A Stockholmi Program a harmadik ötéves program volt, amely a bel- és igazságügyekre vonatkozott. Az első '99-ben Tamperében született, ezt követte a hágai, majd a stockholmi. A Stockholmi Program terjedelmében és célkitűzéseiben is egy kicsit kiáll a sorból. A terjedelmét csak így mutatom (*Felemeli a kezében lévő dokumentumot*), igen jelentős volt és az egész gondolatköre a polgárokat szolgáló, védő, nyitott és biztonságos Európa megteremtése volt, amely jelzőkből következtetni lehet, hogy mi mindenben balanszírozott, egyensúlyra törekedett. Eljárási szempontból kicsit érdekesen alakult a sorsa. Azért alakult érdekesen a sorsa, mert a svéd elnökség előkészítette, elfogadásra került és aztán érdekes módon a Bizottság készített hozzá egy szintén jelentős terjedelmű, abszolút tételeken lebontott dokumentumot, cselekvési tervet, amiben a konkrétumokat évekre felelősökkel meghatározta és némiképpen a hangsúly legalábbis a tanácsi munkacsoportok szerint nem mindenhol teljesen egyezett az igazi programmal. Ez a furcsa eljárási sajátosság ezt már végigkíséri, úgy látszik, mert igazándiból az Európai Tanács felszólította a Bizottságot, hogy 2012 nyarán egy félidei értékelést adjon róla, ezt pedig a Bizottság ily módon nem tette meg. Ebből kifolyólag a Bizottság az Európai Parlament LIBE bizottsága előtt szóban beszámolt. Volt egy rövid szóbeli beszámolója a tavaly decemberi tanácsülésen is. Végző soron egy nagyon rövid, nyúlfarknyi és a terjedelmének megfelelően elnagyolt elnökségi értékelés született.

Mindazonáltal azt tudnám mondani, hogy a borzasztó széles spektrumot átölelő program halad a maga útján és nagyon sok eredményhez jutott azzal együtt, hogy több esetben és több javaslat komoly hatalmi harcok áldozatává válik. Hatalmi harcok dűlnak egyrészt a tagállami érdekek mentén a tagállamok között is, másrészt érdekes módon ezek a hatalmi harcok dűlnak az intézmények között, a Bizottság, az Európai Parlament és a Tanács között. (*Dr. Szanyi Tibor megérkezik.*) Hiszen a Lisszaboni Szerződés hatályba lépését követően ez az új, tehát az Európai Parlament társjogalkotó szerepe és a Bizottság növekvő primátusa igazán a gyakorlatban az elmúlt hónapokban vagy elmúlt másfél évben valósult meg.

Ha megengedik, egy pár kiálló kérdést említenék meg felsorolásszerűen, hogy mégis érzékelhető legyen, hogy sok minden halad előre. A közös európai menekültügyi rendszer több éves igen komoly tárgyalásokat követően most már gyakorlatilag politikai egyezségekre jutott. Ez öt jogszabályt jelent, tehát második generációs szabályozását a menekültügyi kérdéseknek. Ez azért nagyon fontos, mert 2004-ig zajlott az első generációs szabályozás. A második generációs hosszabban, lassabban is jött létre, sokkal több érdek ütközött. Azt kell mondanom, hogy míg az első elnagyoltabb, de kicsit grandiózusabb volt, abszolút a nemzetközi normákból építkezett és - hogy mondjam? - a részletszabályokban nem veszett el, inkább a jogelvek és a menekültek érdekeinek biztosítására összpontosított, addig a második

generációs szabályozás nyilván homogénebb, ez volt a fő célkitűzése, ezzel megakadályozni azt a visszaélést és azt a lehetetlen helyzetet, hogy egyes tagállamok szociális hálóját teljesen leterhelődik. Másrészt a másodlagos migrációs hullámok csak bizonyos tagállamokba irányulnak. Ez olyannyira igaz, hogy tulajdonképpen Németország, Franciaország, az Egyesült Királyság, Belgium és Svédország az, amely a 70 százalékát veszi fel az Európai Unióba irányuló menekültügynek, de nemcsak menekültügyben, hanem a migráció kapcsán is - nagyon nehéz elválasztani ezeket sok esetben - elsődleges célországok. Tehát ebben a rendszerben a státus megadása, a befogadási feltételek az egyik nagy kör, ami szabályozásra került. Emellett az eljárási kérdések is nagyon nagy szerephez jutnak. Két speciális eszköz van, a dublini rendelet és az EUODAC rendelet, ami ezt kiegészíti és működhetővé teszi. A dublini rendelet azt mondja ki, hogy melyik tagállam köteles érdemben megvizsgálni a menedékkérelmet, ezt egészíti ki az EUODAC rendelet, amely egy online ujjnyomat-közvetítő rendszer, a külső határon a menedékkérőtől és az illegális migránstól az ujjnyomatot a hatóságok leveszik és ez belemegy az európai nagy rendszerbe. Ezzel mindenféle visszaélés is kiszűrhető, nyomom követhető, másrészt arra ad pontos választ, hogy adott esetben ne szemezzessen, mert ha szemezzethetnek, nyilvánvaló, hogy mindenki csak Svédországba, Luxemburgba és Németországba akar menni. Ez a dolog lényege.

Ehhez kapcsolódik majd, hogy ezzel a szabályozással együtt nyilvánvaló cél egy általános európai bevándorlási politika létrehozása is és erőteljesen felerősödött az elmúlt évek jogalkotása az ezzel párhuzamos végiggondolandó, legális migráció kérdésével kapcsolatban. A legális migráció - majd két konkrét irányelv állásáról kell önöknek beszámolnom - gyakorlatilag több elemből áll. Ennek is az a lényege, hogy a legális migrációt el kell választani az illegális migrációtól, a legális migránsnak biztosítani kell azt, hogy ne legyen egy lehetetlen, kiszolgáltatott helyzetben, lehetőleg a tagállamnak biztosítani kell azt, hogy legális migránsként fogadjon be bizonyos kategóriákat, kutatókat, tanulókat, nagy nemzetközi vállalatok alkalmazottait, akikre szaktudásuknál fogva hol az egyik tagállami leányvállalatnál van szükség, hol a másiknál. Még bizonyos alulképzett kategóriákra is kiterjed most már a szabályozás, így például a szezonális munkavállalókra. Azután például a legújabb irányelv-javaslatban felmerül - valószínűleg nem lesz belőle semmi -, az au pairekre is ki kell terjeszteni ezt. Ez Magyarországnak sem olyan nagy érdeke, bár a családoknál gyermekgondozást vállalóknak érdekes módon már elég nagy, legalábbis a potenciális száma Magyarországon is.

Ha megengedek, a Stockholmi Program menetét követve a vízum területre térek ki, itt is nagyon sok változás állt be. Beállt a vízumkódex, 2011 áprilisa óta működik és a vízuminformációs rendszer 2011 októberében megkezdte a működését. Ez a vízuminformációs rendszer, tekintettel arra, hogy a világ összes országát lefedi, ahol európai vízumkiadás folyik, nagyon nagy beruházás, nemcsak eszközökkel, hanem épülettel, konzuli szolgálat létszámával lefedett, ebből kifolyólag a megállapodás az volt, hogy régióként halad. Immáron a harmadik régióba terjeszkedik ki és feltehetőleg 2014 végére befejezi a működését.

2010-ben a spanyol elnökség alatt először egy átfogó belbiztonsági stratégia került elfogadásra. Ez azért érdekes, mert a kiberbiztonságtól kezdve a belső biztonságra fenyegetést jelenthető kritikus infrastruktúra védelmén, a katasztrófákon kívül a migráció is természetesen szervezett bűnözést is magában foglal. Itt talán azt emelném ki, hogy idén év elején az Európánál, tehát az Európai Rendőrségi Hivatalon belül elhelyezésre került az európai cyberbűnözési központ most még egy viszonylag kicsi egységgel, de igazándiból ez az a bűncselekmény, amely a világ egészének a figyelmét az elmúlt években a legjobban magára vonta, iszonyú károkat tud okozni mind gazdasági téren az államoknak, de ugyanígy a magánembereknek is akár a pornográfiára, a pedofiliára gondolunk, akár a droggereskedelemre, emberkereskedelemre. Idén bemutatott egy stratégiát a Bizottság. Azzal

együtt érezhető őszintén bevallva, hogy a világ igazándiból tapogatózik, hogyan tud ez ellen fellépni pontosan a széles köre miatt. Nyilván intézményi struktúrák már létrejöttek mind a hálózatbiztonságra, mind európai és nemzeti téren is az úgynevezett CERT-egységekre, amelyek egy-egy támadás esetén gyorsan reagálni tudnak. Ezeknek a hálózatát szervezése folyik. Azzal együtt a világ érzékeli, hogy itt iszonyatos károk következhetnek be és hatékonyan lekövetni ezt nagyon nehéz.

Ha megengedik, elmondanám, hogy két új ügynökség jelent meg az elmúlt két-két és fél évben. Az alapügynökségek abszolút ismertek önök előtt: ez az Europol, a rendőrségi hivatal, a FRONTEX a határőrizettel foglalkozó, egyébként elég nagy sikereket elért, bár újabban sokat kritizált ügynökség. Van a bécsi székhelyű, alapjogokkal foglalkozó ügynökség. 2011-ben Máltán kezdte el működését az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal. Nem véletlenül abban a régióban, hiszen a török-görög határ és ez a vidék az, ahonnan a legnagyobb mennyiségű illegális migráns érkezik. Direkt mondom így, mert a menekülteknél bonyolultabb a helyzet, ott nagyon sok nyugat-balkáni visszaélő is benne van a körben. Tavaly decemberben kezdte meg végleges működését az EU LISA-nak elkeresztelt IT ügynökség, amely átvette a működő SIS rendszer, vízumrendszer, EURODAC-rendszer, tehát a nagy online számítógépes rendszerek működtetését, sőt mi több, újabb rendszerek vannak a csőben. Egyrészt az EUROSUR-nak nevezett határőrzési rendszer a következő, amely, ha minden igaz, idén októberben megkezdheti a működését. Ennek a lényege az, hogy a külső határokról valós idejű, nagyon gyors információ menjen el a központba, egész pontosan a FRONTEX varsói központjába mind a trendekről, mind a konkrét határ-visszaélésekről, amelyek a külső határon felvetésre kerültek. Ebből nagyon sok információ összefuttatása lehetséges a már az ügynökségnél meglévővel, lehet a csoportos elkövetésre, a trendekre, módszerekre s a többire következtetni.

A szervezett bűnözésről nem beszéltem eddig, most már évek óta ez a fogalom a valósághoz igazítva úgy jelenik meg, hogy „serious”, tehát komoly és szervezett bűnözés. Igazándiból itt is nagyon sok átalakulás következett, elsődlegesen a nemzeti rendőrségek és az Europol együttműködésének a territóriumára. Az Europol hosszú évek óta készít évente az előző évről egy értékelést, ezt OCTA-nak neveztük. Első évben jelent meg egy kicsit felbővült tartalommal SOCTA néven, amit idén áprilisban hoztak nyilvánosságra. Ez értékeli az előző évi trendeket. Ezek nyilván nagyon sok vonatkozásban visszaköszönnek az előző évekkkel, de azért mindig van újdonság. A szervezett bűnözésben is újdonság az internetfelhasználás, nemcsak abban az értelemben a számítógépes bűnözéssel, ahogy az előbb mondtam, hogy attak és mi mindenre használható fel, hanem gyakorlatilag ma már a klasszikus bűnözői csoportok - amelyek jó nagy számban működnek Európában - tradicionális vagy még pár évvel ezelőtti struktúráját teljesen fellazította az, hogy az internet felhasználásával tudnak egymással kommunikálni. Az átstrukturálás megindulása ugyanarra vezethető vissza, arra, hogy a szakosodás is felbomlik. Tehát míg régen teljesen egyértelmű volt, hogy melyik a klasszikus heroinnal foglalkozó kábítószerbanda, szintetikus droggal foglalkozó, addig ma már ezek multi tevékenységgé váltak. De ugyanez mondható el az árukkal való visszaélésnél is, az áfacsalások horribilis összegénél is. Tehát megbomlanak a klasszikus, akár olasz típusú, akár etnikai alapon képződött szervezett bűnözői csoportok, lazul a struktúra, viszont multivá válik a tevékenységük és a foglalkozási területük, a specifikumuk is bővül, az is multivá válik.

Nyilvánvalóan nagyon sok eszközzel próbálkozik Európa. Ezek közé tartozik és nyilván a leghatékonyabb, ha megvalósítható, a bűnözéssel szerzett jövedelem lefoglalása, ami persze a klasszikus jogelvek törését is hozza. Igazándiból nagyon sok olyan adminisztratív eszköz is kerül felhasználásra, amelyek nem tipikusan a büntetőjogi szankcionálás területére tartoznak. Talán a legkiemelkedőbb komplexitás, hogy hogyan fogalmazódik meg a veszély és az ellene levő harc. Most vagyunk annak a két évnek a végén,

amikor egy pilot-projektet futtatott le az EU és most van előkészítés alatt a következő négy éves politikai ciklus. Ez úgy zajlik, hogy az Europol előző évi értékelése és fenyegetettség előrejelzése alapján a Tanács gyakorlatilag mind a két alkalommal 8 prioritásban állapodott meg. Ezt a 8 prioritást tekinti fő csapásiránynak. Ebben az évben teljesen egyezően a magyar prioritással első helyen az illegális migráció elleni harc van, benne van nyilvánvalóan az áfacsalás, a nagymértékű hamisított árukkal való visszaélés, de nemcsak a gazdasági hátrányról van szó, hanem kínai, távol-keleti árukról, gyógyszertermékekről, játékokról ezek egészségre ártalmas voltáról is van szó, nem pusztán a gazdasági visszaélésről. Természetesen az előbb említett cyber crime elleni harc is benne van. És miután a prioritásokat a Tanács elfogadja, önkéntes alapon országcsoportok, országok, a tagállamok bejelentkeznek, hogy ők melyik prioritásban akarnak aktívan részt venni. Az Europol égisze alatt fut egy struktúra, ahogy összegyűlnek a koordinátorok, ahogy a munkamódszereket megbeszélik. Ezekben az első most lecsengő két évben is Magyarország mindegyikben benne volt, a következő évi 8-ban is benne leszünk. Ha megengedik, két mondattal elmondom, mert szerintem ez a tudatosságot tükrözi, hogy az illegális migráció ellen jelentkeztünk be társvezetőnek az első adandó alkalommal. A Lisszaboni Szerződés által létrehozott magas szintű COSI munkacsoport felügyeli ezt a tevékenységet, tehát az ügynökségek együttműködését és a különböző projektek, programok futtatását a különböző földrajzi területekre koncentráló missziók működését, azoknak az eredményeit. Tehát a COSI munkacsoporton belül jelentkeztünk be az illegális migráció ellen társvezetőnek és szinte azokban az órákban jelentkezett be első számú vezetőnek Görögország.

Ezt azért tartom érdekesnek, mert nyilvánvaló, hogy borzasztó sok tagállamot, németeket, franciákat, osztrákokat érint, sőt ha úgy tetszik, jobban érint, mert feljűk irányul az illegális migráció, de valahogy, úgy gondolom, a tudatosságot pontosan jelzi, hogy Görögország a legnagyobb áteresztő pont és ma már stabil tényként mondhatjuk, hogy a görög-török határ áteresztő képessége folytán az abból az irányból jövő migráció, márpedig az Európába irányuló migráció döntő többsége ilyen, a földrajzi csatorna elhelyezkedésünknel fogva zömében a magyar-szerb határon csapódik le. Ez iszonyatos számokat jelent, legalábbis százalékosan iszonyatosan. Százalékosan ez úgy iszonyatos, hogy a tavalyi évhez képest már most több mint hatszorosa a menekültek száma. Ezek jelentős része eltűnik aztán Európában, mert nyitott helyekre kerülnek, de 30-37 százalék között inog az illegális migrációs emelkedési szám. Ettől annyira megrémülnünk azért nem kell, mert nem magyar jelenség. Tehát generálisan emelkedik mind a két szám. Nálunk több tényezőtől, egyrészt a földrajzi csatornahelyzetünkől, korridor-helyzetünkől adódik, hogy most ez funkcionál, ha úgy tetszik, igazi, ha úgy tetszik, másodlagos schengeni külső határként. Hogy mi mindent tettünk és teszünk, azt én most nem mondanám el, azt gondolom, hogy 2-3 héten belül újból itt lesznek önök előtt a migrációs csomaggal. Tehát rengeteg minden gördül, halad a maga útján előre.

Ha megengednék, Schengenről mint egészről beszélnék még pár szót, hiszen ez a mai rendeltetésem. A Schengeni Információs Rendszer második generációja április 9-én elkezdte működését. Hadd mondjam önöknek büszkén, hogy végig a tesztelesek során is benne voltunk az első országcsoportban, amely időben legelőször készült el és jól csinálta a teszteket. Ez olyannyira igaz volt, hogy mi már 9 óra pár perc magasságában bejelentkeztünk, kora délután valósult meg a központ fogadóképessége és tudtuk élesben működtetni a rendszert. Érdekes módon Németország volt a legutolsó és este 10-ig húzódott az egész. Igazándiból most május 9-ével járt le az az egyhónapos átmeneti időszak, míg a biztonság kedvéért ugyan jogilag és technikailag már a II-es rendszert használtuk, de paralel még nem lett leállítva az I-es, csak múlt héten. Jogilag is múlt héten, 9-ével törlődött az I-es. A II-es rendszer sokkal több kategóriát, nagyobb biztonságot jelent. A sokkal több kategória alatt járműkategóriákra gondolok, ami belekerül, biometrikus adatok, adat-összekapcsolásra van lehetőség, gyakorlatilag Európa nagyon lassan halad, ha így mondhatom, ez az egyik legtöbbet kritizált

európai projekt. 2001-ben született a politikai döntés a létrehozásáról, és mint az állatorvosi ló, mindenféle előfordult vele, ezért történt az, hogy 2013 áprilisában tudott készre működni.

Talán emlékeznek rá, még az elnökség idején két alkalommal is voltam itt a schengeni kormányzás témakörével önök előtt. Ugyanis amikor az arab tavasz megkezdődött, két tényező volt. Egyrészt 2010-ben vált nyilvánvalóvá, hogy a Schengen-tagállam Görögország nem képes és évek óta nem képes, csak ezt az akkori vizsgálatok derítették ki, sem a menekültügyi, sem a határőrizeti feladatait végrehajtani, tehát gyakorlatilag a rendszere összeomlott. Akkor nyilván kapott nagy európai mentőöveket, pénzt is, mindegyik tagállam ajánlott fel szakértőt, a FRONTEX is megsegítette. Tulajdonképpen a helyzet tavaly ősszel javult jelentősen, amikor is drasztikusan, körülbelül 1800 fővel megerősítették a határellenőrzést, közben a migrációs ellátó, befogadó kapacitásuk folyamatosan nőtt és a FRONTEX is folyamatosan közbeavatkozott. A FRONTEX közbeavatkozása igazándiból inkább a tengeri útvonalak blokkolásában mutatott nagy eredményt, bár szárazföldön is ott voltak. Ez párosult az arab tavasszal, amikor Lampedusa szigete volt a legnagyobb fókuszpont, ahol körülbelül 40 ezer, zömében illegális migráns elárasztotta Európát. Ez kezdődött február-márciusban és ennek a lecsengése volt 2011. augusztus-szeptemberében, amikor ilyen terheltté vált és azóta fokozatosan terhelődik a magyar-szerb határ. Most már úgy néz ki, hogy a görög-török határon ez a létszámbővítés, meg a görög akcióterv és a sok intézkedés meghozza a hatását, a FRONTEX szintén márciusban vagy áprilisban közzétett tavalyi évi elemzése szerint nem emelkedett a migráció száma, csak százezrek, senki nem tudja biztosan, vannak a belső térségben Görögország, Bulgária, Románia, FYROM területén. Tehát igazándiból nálunk még ezek csapódnak le. Mindazonáltal kisebb arányban, de azért Európa minden országában, nálunk is érződik a szír helyzet is, bár a szíriai menekültek zömét pillanatnyilag a környező országok felveszik. Nem olyan régen egy miniszteri konferencia volt Isztambulban, a Budapest folyamat miniszteri konferencia, ahol most a fókuszpont a Selyemút országaira irányul. Körülbelül 600-800 ezren vannak török területen, akiket, azt gondolom, nyilván segítséggel, de nagyon példásan kezel és ellát a török ellátórendszer, azzal együtt nálunk is és kifejezetten Svédországban, Németországban jelentősen emelkedett a szír menekültek száma.

Egy-két mondatot még szólnék a polgári védelemről, ahol szintén nagy és előremutató fejlődés indult be. A Lisszaboni Szerződés II. számú szerződésének, tehát az EU működéséről szóló szerződésnek van egy 222. cikke, amit szolidaritási klauzulának nevezünk. Ha megengednek egy nagyon szubjektív megfogalmazást, ez egy kicsit olyan, mint a NATO-nál az 5. cikk. Tehát arról beszél, hogy ha egy tagállam esetében bekövetkezik akár ember okozta, akár természeti katasztrófa, ebben az első kategóriában a terrortámadás is benne van és a tagállam saját erőkkkel ezt nem tudja megoldani, akkor a közösség szolidaritásához fordulhat. Ennek a végrehajtási rendelete most van megfogalmazás alatt. Közben az intézményrendszer is bővült, már nemcsak a Bizottság-Parlament-Tanács hármasáról kell gondolkodnunk, hanem nagyon erőteljes, jelentős szerepe van a szintén a Lisszaboni Szerződéssel belépett EKSZ-nek, az Európai Külügyi Szolgálatnak is. Ebből kifolyólag, ha úgy tetszik, második generációs újragondolás alatt van az egész kríziskezelő mechanizmus: a tagállamok szerepe, a Bizottság által működtetett központok hogyan működjenek, mivel lehet gazdálkodni, ki mit tud felajánlani (*Dr. Szanyi Tibor távozik.*) és melyik tagállamban hol vannak kapacitások erre, eszköz, ember és szakértelmi kapacitás is érezhető. Ezek vannak kidolgozás alatt, ez is már egy jóval fejlettebb második generációja, hiszen most is működik a MIC-nek nevezett központ, csak a mi elnökségünk alatt is a válságkezelő központot kétszer aktivizáltuk. Egyszer a fukusimai atombaleset kapcsán, a másikat a líbiai helyzetben, amikor evakuálni kellett számos európai állampolgárt.

A post Stockholm Programról való gondolkodás megindult. A jövő évet fedi még le ez a program. A kérdőjel most az, hogy van-e egyáltalán szükség egy ilyen nagy átfogó stratégiai

programra, mint az elmúlt három évben volt. Feltehetőleg ilyenre, tehát akciótervszerűen kidolgozott részletesre nincs. A Tanács álláspontja, ahogy az első fórumok után érezni lehet, feltehetőleg ez lesz a magyar kormányé is, mi is azt mondjuk, javasoljuk, hogy stratégiai iránymutatásra a Tanácstól kell hogy sor kerüljön. Tehát nem ilyen terjedelmes kidolgozott programot, de stratégiai irányjelölést a Tanácsnak kell adnia. Ha ilyen stratégiai iránymutatás nincs, végső soron a Bizottság, az adminisztráció fogja meghatározni, mint ahogy most is nagyon sokszor, nagyon sok mindent meghatároz egyszerűen annál fogva, hogy ő terjesztheti be a javaslatot. Igazándiból az is körvonalazódik, hogy talán nagyon nehéz egy ilyen hosszú távot belátni, bizonyos fokig a Bizottság mai tevékenysége is jelentősen korlátozza a stratégiai iránymutatást, egész egyszerűen azért, mert második éve folynak az új hétéves, a 2014-20-as pénzügyi programok, a pénzügyi felhasználási programok. Ezzel teljesen paralel most a Bizottság azt az eljárást alkalmazza, bár az elnevezések nem ugyanazok, de a technikáját tekintve mind a strukturális alapoknál, mind az ilyen relatíve kis alapoknál, mint ami a belügyekre összpontosul, hogy ad országspecifikus ajánlásokat. Nagyon sok jó van az újbán, egyszerűsödni fog feltehetően az egész kezelési struktúra, nem lesz mereven évi programokra lebontva, viszont a Bizottság országspecifikus ajánlások mentén ül le a tagállamokkal és beszél végig a hétéves programot. Ha a hét év alatt költhető EU-pénzeket és a társfinanszírozását bekalkuláljuk, annak trendjeiről megállapodunk, nyilván van egyfajta mozgástér és mindenki úgy fog kalkulálni, hogy egy nagyobb migrációs hullámra egy nagy attackra, nem látott eseményekre lehessen összpontosítani, de azért, hogy ha stratégiákat hozunk létre és a hétéves pénzügyi program már ennek mentén kerül felosztásra, akkor azért az jelentősen determinálja a hétéves stratégiát.

Ha egyetértenek vele, én itt megállnék, és értelemsszerűen állok rendelkezésükre és próbálok mindenre válaszolni.

Kérdések, vélemények

ELNÖK: Köszönjük szépen. Államtitkár asszonyt estig elhallgatnánk, de sajnos az időnk limitált. Köszönöm szépen az abszolút részletes beszámolót. Összeírtam néhány kérdést, de szinte mindegyikre válaszolt államtitkár asszony.

Kérdezem, hogy van-e kérdés. *(Több képviselő jelentkezik.)* Ékes képviselő úr! Kérem, röviden tegyék fel a kérdéseiket!

ÉKES JÓZSEF (Fidesz): Nem is kérdésem van, inkább azt szeretném elmondani, hogy azzal, amit az államtitkár asszony elmondott, maximálisan egyetértek. Múlt héten én is Németországban voltam a német parlamentben és egészen biztos, hogy a Lisszaboni Szerződésből adódóan a legális, illegális migráció kérdését újra fogják szabályozni és valóban el fog mozdulni a minőségi beengedés irányába.

A másik pedig, hogy a schengeni határral kapcsolatos migráció kapcsán Magyarország kimondottan jól teljesít. Tehát a növekmény nem azért adódik, mert ennyit átengednénk, hanem mert ennyit elfogunk. Magyarország tehát ebből a szempontból tényleg kimondottan jól teljesít.

A legális migrációval kapcsolatban pedig egyre sűrűbben jelennek meg azok a statisztikák - ez a Gazdaságkutatónál, minden országban is egyébként megtalálható, ahol a munkaerő-piaci felméréseket végzik -, hogy 2009-2010-ben volt Magyarországról, a magyar állampolgárok részéről a legtöbb európai uniós tagországokban kérvényezett legális munkavállalási engedély kiadása. 2011-2012-ben azonban Ausztria esetében is már csökkenés volt, például 2012-ben 4300 fővel csökkent tulajdonképpen az ott tartózkodó magyar munkavállalók száma. Ez azt jelenti, hogy van egy visszafordulás tulajdonképpen az Európai Unión belül, a nyugat-európai országok esetében pedig tényleg valóban a portugál, a spanyol, az olasz bevándorló kérdés feszíti most jelen pillanatban az Európai Unió tagországait. Ezért

is fogják nagyon erősen újragondolni a legális, illegális migráció kérdését és minőségi irányba fog elmenni az Európai Unió. Ennyivel szerettem volna kiegészíteni, mert ezek tényleg nagyon friss adatok.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Balczó képviselőtársamé a szó!

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Elnök úr, köszönöm a szót. Engedjék meg, hogy egy rövid személyes értékelést mondjak, bár nem akarok szereptévesztésbe kerülni, egy képviselője vagyok a bizottságnak, de hadd mondjam el, hogy az államtitkár asszony ezeket az európai uniós ügyeket közérthetően, világosan tudja megfogalmazni. Nagyra tartom a kormánynak azon képviselőit, akik az írott anyagot kiváló EU terminológiával elmondják, de az ön esetében nem szoktam megnézni az írott anyagot, mert valóban teljesen világos, szakszerű, közérthető, amit elmond.

De mégis egy kérdést hadd tegyek fel. A poszt Stockholmi Program lesz, nem lesz, ebből jól olvastam-e, hogy a kormány egyetért azzal, hogy a Tanács kerüljön nagyobb szerepbe a stratégiai iránymutatás révén? Gondolom, a Tanács alatt a belügyminiszterek tanácsa értendő nyilván nem egyhangú szavazati rendszerrel, ami majd ott megvalósul. Tehát magyarul a magyar kormánynak a nemzeti szempont érvényesítésére ez nagyobb lehetőséget ad a Tanácsban, mintha adminisztratív módon a Bizottság tenné meg a javaslatokat. A Parlament elé is kerül. Tehát mi ezt - kérdezem - pozitívnak tekintjük-e, mert ezt olvastam ki belőle? Nyilván az országspecifikus ajánlásokat a Bizottság teszi meg, de tekintettel arra, hogy ennek anyagi forrásai a hétéves programban determináltak, ezért tulajdonképpen csak annak a keretein belül kerül sor, mondjuk így, adminisztratív ajánlásra. Mert az ajánlásokról tudjuk sokszor, hogy azt illik betartani. Tehát magyarul ezt a változást, amely erőteljesebben a Tanács iránymutatásán alapul, helyesnek tartja-e a magyar kormány? Köszönöm.

ELNÖK: Következik Szalay képviselő úr!

DR. SZALAY PÉTER (Fidesz): Köszönöm a szót. Tényleg nagyon rövid kérdésem lesz, tisztelt államtitkár asszony. Az illegális migráció vonatkozásában milyen rendszert dolgozott ki az Európai Unió arra, hogy azokat, akik valótlán indokkal óhajtanak bevándorolni az Európai Unióba, kvázi üldöztetésről beszélnek, holott senki nem üldözi őket, ezeket milyen formában kívánja az Unió visszaszámaztatni eredeti szülőhelyükre vagy tartózkodási helyükre?

ELNÖK: Kérdezem, van-e még több kérdés. *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs. Akkor visszaadom a szót az államtitkár asszonynak. Kérem, hogy röviden válaszoljon a kérdésekre, mert még lesz folytatása a napirendünknek.

Simonné dr. Berta Krisztina válasza

SIMONNÉ DR. BERTA KRISZTINA helyettes államtitkár (Belügyminisztérium): Csak egy mondatot szeretném megköszönni Balczó képviselő úrnak az általam elmondottakról a jó véleményét.

Igen, azt gondolom, a képviselő úr teljesen úgy látja ezt, mint a kormány és pontosan emlékszem, hogy a Schengen igazgatásnál teljes egységben volt a bizottság. Igen, azt gondoljuk, hogy elsődlegesen a Tanácsban - és az ügyek jelentős részében ez a Belügyminiszteri Tanács - kell pláne hosszabb távú szakterületi, szakpolitikai döntéseket hozni, kiugró esetben ez nyilvánvalóan az Európai Tanács is lehet. Ami nagy baj, és erre próbáltam utalni, hogy ez az elmúlt 2-3 évben nagyon sokszor előjött, hogy a Bizottság, nyilván az adminisztráció logikájából következően lép előre és makacsul nem hátrál meg.

Akkor sem, ha a tagállamok annak erőteljesen ellentmondanak. Ez következett be tavaly júniusban ennél a Schengen kormányzásnál, amikor egész egyszerűen a Bizottság nem értett egyet a tanácsi állásponttal. Mert mit mondott ez az álláspont? Azt, hogy a döntés a mi hatáskörünkben legyen, hát hogyan mondja meg a Bizottság, hogy töméntelen pénzért és milyen eszközökkel, hogy állítsuk vissza a határellenőrzést. Most úgy néz ki egyébként - mert az előbb továbbugrottam, elnézést és a végeredményt nem mondtam -, hogy a visszaállításról a Tanács dönt és nem is kötelezően, hanem ajánlás formájában.

Ott kell majd – bocsánat, hogy így mondom – borzasztóan észnél lenni, amikor a Bizottság kijön az országspecifikus ajánlásaival. Arra érvelni, hogy nekünk mi az érdekünk és mire mennyi pénzt akarunk, nyilván ezek arányszámok lesznek. Nem tudom elképzelni, hogy hét évre teljesen mereven határozzák meg. Nyilván arányszámok lesznek, amelyek majd pontosíthatóak lesznek. Nyilván van egy csomó olyan kérdés, amelyben, úgy érzem néha, a Bizottság cinikus – bocsánat a megfogalmazásért -, mert amikor a tagállamok azt mondják, hogy ezt nagyobb mértékben... És vannak ilyenek a hétévesben, azért vannak rendesen félretett pénzek közvetlen beavatkozásra, a Bizottság általi finanszírozásra, van konkrét ügy, ahol ezen kezdődött a vita, hogy nagyobb részt vállaljon a Bizottság az általa letett javaslat megfinanszírozásából. A vége az lett, hogy most úgy néz ki, hét év után megint leáll ez a döntés. Tehát ott kell majd nagyon észnél lenni, hogy mennyire leszünk eredményesek. Az persze két tényezőtől függ. De azért feltételezem, hogy a Bizottságot józan észérvek alapján meg lehet győzni, hogy nekünk mi elsődleges. A mi esetünkben október lesz a tárgyalás időpontja. Megkezdik már korábban, Németország az első közt lesz júniusban, velünk októberben fognak tárgyalni.

Az illegális migrációról kérdezett a képviselő úr. Tulajdonképpen, ha a migráció szabályozását tekintjük, a tamperei években ez volt a legerősebb ág, amit próbált szabályozni, hiszen a határellenőrzés szigorúsága a belső térben, a szervezett bűnözés elleni szigorúság, ez mind az illegális migráció és az általa hozott bűnözés ellen irányul. Mindazonáltal azt lehet mondani, hogy folyamatosan a Stockholm Program is és minden EU-dokumentum azt mondja, hogy ugye, úgy kell alakítani a szakpolitikát és a tevékenységet, ahogy, de azért valljuk be, nagyon nehéz, hogy a biztonság egy jottányit ne szenvedjen csorbát, ugyanakkor minden garanciális elem valósuljon meg. Tehát az illegális migráció elleni harc is állandóan napirenden van. Egyik nagy eszköze a határátlépés vonatkozásában a FRONTEX élése, működése. Említettem az EUORSUR-rendszert, ami most fog felállni, már a csőben van egy következő intelligens határok csomag, ami egy európai be- és kiléptetési elektronikus rendszert hoz létre. Ez azt jelenti, hogy most 13 országnak van ilyen, Magyarországnak is. De ha belépett, hogy ő hol van, azt csak akkor tudjuk, ha Magyarországon lép ki. Tehát ha Tallintól kezdve akárhova eltűnik, az követhetetlen a jelenlegi rendszerekben, itt viszont, ha a teljes külső határon lesz egy be- és kiléptető rendszer, pontosan tudható lesz, hogy benn van, vagy elhagyta a rendszert. Ha elhagyja a rendszert, tudható, hogy túltartózkodott, tehát átment az illegális zónába, már ha hosszabban tartózkodott.

Az illegális migráció ellen van egy nagyon fontos irányelv, aminek most már az első kiértékelése is megtörténik. Ez a visszatérítési irányelv. A visszatérítés szabályait harmonizálta az Európai Unió, például toloncjáratokat működtet a FRONTEX. Kicsit kapkodva válaszolok. Tehát jóval olcsóbb szervezett légi járatokat. Csak ehhez toloncok láncolatát kell kötni. Kötünk folyamatosan, de van olyan ország, például Törökország, amelyik nem hajlandó hosszú évek óta, az EU-val most is áll a bál. Még a magyar elnökség alatt kapta meg a Bizottság a mandátumot, de Törökország csak akkor hajlandó vagy legalábbis tart még annál, ha vízummentességet kap. Vízummentességet viszont senki nem akar egyelőre adni, vagy a többség nem akar adni Törökországnak. Mindenféle vízumkönnyítéseket, kedvezményeket igen, bizonyos kategóriákra és a többi. Tehát van igazán azért nagyon sok eszköz, de a létező legjobb, legbiztosabb eszköz, amivel szintén él az

Unió komoly segítekkel, hogy ott tartsa az adott régióban, vagy a saját országában épüljön. Ezt szolgálják a békefenntartó, építő missziók, ez a régi második pilléres missziók. A magyar szerepvállalás is ebben elég nagy. Jelentős számban ott vagyunk Koszovóban. Bosznia-Hercegovinában ott voltunk a békefenntartó misszióban, most helyette megy egy nagy rendőrségi reform, ami ügyészekből, rendőrökből áll. Tehát ezekben is próbálunk szerepet vállalni. Sok összetett módon fel lehet lépni, a legbiztosabb, az optimális fellépés, ha az illegális migráció nem kerül be a területre. Ez az őszinte igazság. Tehát azért van akkora szerepe az határellenőrzésnek, mert a legkönnyebb az, ha nem is kerül be. Például hadd mondjam: két és fél éve Ausztriával együtt, de oroszánrésztünk van benne, hogy Szerbiával próbálunk mindenféle akcióterveket elfogadtatni, most már június 1-jétől közös lesz a járőrözés, ami egyrészt egy kicsit egymás felügyelete is, de ha szerb oldalon a szerb járőr mellett ott van a magyar, nyilvánvaló, hogy jobban zár a rendszer. Mi találtuk ki, április elején volt az indítása egy szerb-macedón határprogramnak, ahol a FRONTEX egy ilyen kontaktpontot hoz létre, persze meg kellett győzni a FRONTEXET is, de ez megtörtént. Ez azért fontos, mert hozzájuk Macedóniából áramlanak be. Nekünk azért fontos, mert akit a macedón-szerb határon elfognak, az már el sem jut a szerb-magyar határszakaszig. *(Firtl Mátyás távozik.)*

Tehát rengeteg befolyásoló tényező van. Eszköz is van szép számmal. Ezzel együtt nagyon nehéz kérdés és a létező legnehezebb, ha megengedik, az, amiben mi is vergődünk, hogy hiába tételezi fel minden hatóság, hogy ő nem menekült, hanem csak munkalehetőségért, jobb életért jön, abban a pillanatban, ha azt mondja, hogy menedékjogot kérek, őt nem szabad őrizetbe venni, menekültként kell kezelni. Erre is vannak technikák, mindenfélék, gyorsított eljárások, a dublini rendszer, hogy ne mindenki Németországba válogassa ki, mint a cseresznyét, a legjobb életszínvonalat, hanem ahol belépett, abban az országban visszaadják a dublini rendszerbe, de ezek már mindig csak töredékek. A hatóság ügyességétől függ, hogy mekkora töredék, de töredék, aki biztos, hogy nem jön be, aki a külső határon lett megátolva.

ELNÖK: Köszönjük szépen a válaszokat az államtitkár asszonynak.

Egyeztetési eljárás

- a. Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a harmadik országbeli állampolgárok igényjellegű munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről**
- b. Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK tanácsi rendelet módosításáról**

Rátérünk a második napirendi pontunkra. Két egyeztetési eljárásról, az aktuális helyzetről szeretnénk hallani az államtitkár asszonytól. Az első az Európai Parlament és a Tanács irányelve az harmadik országbeli állampolgárok idényjellegű munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának a feltételeiről. Megjegyzem, hogy az egyeztetési eljárás megindítására 2010 szeptemberében került sor. A javaslat 2011 decemberében szerepelt utoljára napirenden a bizottságunkban, a Tanács jelenleg az Európai Parlamenttel folytat tárgyalásokat, azonban az Európai Parlament kérdésére a vállalaton belüli áthelyezettek vonatkozó irányelv-tervezettel egy csomagban kerül sor az informális tárgyalásokra.

A másik az Európai Parlament és a Tanács rendelete a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve a kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak a felsorolásáról szóló tanácsi rendelet módosításáról. Emlékeztetem a képviselőtársaimat, hogy itt az egyeztetési eljárás megindítására 2011 szeptemberében került sor. Az országgyűlési állásfoglalás is kialakításra került 2011

decemberében és 2013 márciusában pedig írásbeli tájékoztatót küldött a kormány a bizottságunk számára. Tehát itt két fontos dologról van szó emlékezetem szerint. Az első fő eleme ennek a javaslatnak az úgynevezett vízumfelfüggesztő klauzula bevezetése a vízumentességet élvező harmadik országokkal szemben, amely a futó vízumliberalizációs folyamatok lezárásának mintegy kvázi előfeltétele. A kormány nem részese a klauzula elfogadását sürgető széles koalíciónak. A másik fő kérdést a reciprocitási mechanizmus jelenti, amely alapján egy tagállam, amellyel szemben egy harmadik ország vízumkötelezettséget vezet be, vagy tart fenn, meghatározott lépéseket tehet az Európai Bizottságnak tett bejelentéssel a vízumentesség felfüggesztésére.

Tisztelt Államtitkár Asszony! Akkor a két határozattal kapcsolatban szeretnénk rövid tájékoztatót, hogy hogyan is áll a helyzet.

Simonné dr. Berta Krisztina szóbeli kiegészítése

SIMONNÉ DR. BERTA KRISZTINA helyettes államtitkár (Belügyminisztérium):
Köszönöm szépen. Valóban, ahogy mondta az elnök úr, csomagban kezelődik a két legális norma. Igazándiból amikor a Bizottság benyújtotta őket, kiderült, hogy borzasztóan kidolgozatlanok voltak. Azért húzódtott ilyen sokáig, mert rengeteg tagállami aggály merült fel.

A szezonális munkavállalók esetén Magyarországnak van ugyan egy-két érdeke, de igazándiból abba az országcsoportba tartozunk, ahol ismert a fogalom, most is adunk ki szezonális munkavállalásra hathónapos vízumot. Tipikusan egy pár tevékenységkategóriában alkalmazódnak ezek. Igazándiból ahová a hosszú tárgyalás során eljutottak, ez nagyjából megegyezik a magyar érdekekkel. Tehát pillanatnyilag 5-9 hónapban gondolkodnak. Az már őszintén szólva nem egyezik meg és itt fenntartásunk is van rá, hogy taxatív, tehát pontosan meghatározzák, hogy milyen kategóriákba. Elsősorban a mezőgazdaság, az építőipar, ahol ez szóba jön, az egészségügyi ellátás is, akár au pair, illetve idős-egészségügyi ellátás, ahol igazán komoly jelentősége van nálunk. Igazán azt mondhatom, hogy itt inkább a nivellálás, tehát a hasonló szabályok létrehozása az egyik fő gond. Például Lengyelország is érdekelt. Nekünk kiugró érdekünk annyiból nincs, hogy a körvonalazódó szabályozás nem megy szembe a magyarral. Meghagyja azt tehát, hogy vízumot adjunk ki, illetve itt tart most és mi emellett kardoskodunk, nem szeretnénk tartózkodási engedélyt kiadni, nem szeretnénk, ha így bemerevedne, hogy megadná pontosan, milyen foglalkozásokra, tevékenységekre vonatkozik. Azt tudom mondani és remélem, hogy elhiszik, hogy ez nem zavarja az érdekeinket, jó irányba halad és nem zavarja az érdekeinket a másik sem, a nagyvállalatok által alkalmazott kvalifikált munkaerő áthelyezése. Ha a tagállamok területét homogénnek tekintjük, akkor miért ne helyezné át a teljesen mindegy melyik multinacionális cég az ő saját ilyen vagy olyan kvalifikációjú dolgozóját. Az informális dialógusok folynak az Európai Parlamenttel. Nemhogy komoly, egyáltalán semmilyen magyar érdeksérelem itt nincs. Ha jobban szabályozott lesz, annyiból plusz nekünk is, hogy a nagy visszaélésekre, kizsákmányolásokra, ami már a bűncselekmény szintjét elérné, nem ad lehetőséget.

Erről nem mondanék többet, ha egyetértenek velem, a másik, az 539-es érdekesebb.

Az 539-esben az első alapvető mérföldkő a vízumszabályozásban, hogy meghatározza, az I. és II. listájában azon országokat, amelyek állampolgárainak vízummal kell rendelkeznie, illetve nem kell rendelkeznie. Itt is szorosban a nyugat-balkáni vízumliberalizációhoz kapcsolódik a most zajló folyamat egyik fele. Nevezetesen a nyugat-balkáni országokból megindult egy nagy kiáramlás. Gyakorlatilag azt lehet rá mondani, hogy a menekült eljárással való visszaélés a Koszovóból, Szerbiából, Boszniából, Macedóniából érkezőkkel történik, picinységénél fogva nyilván legkevésbé Montenegróra jellemző. Igazándiból egy pár kedvelt célország van, ezek közé tartozik Svédország, Németország, Belgium és méretarányosan Luxemburg is, ide vízum nélkül mehetnek ezek az állampolgárok. Sajnálatos módon

földrajzilag itt is bele vagyunk keveredve, mert eleinte próbáltak szemrehányást tenni, hogy a magyar határőrizet nem kellően zárt. De nincs mire zárni! Papírjai vannak, vízummentes állampolgár, amik fel vannak sorolva és kérhetők tőle, anyagiak, dokumentumok, mindennel rendelkezik. Az egy más kérdés, hogy ugyanakkor nagyon kevés, ahol megalapozott a menedékkérelem, ezért feleslegesen terheli az ellátórendszert. Ezért ragaszkodott 2011-ben Franciaország ahhoz, hogy legyen egy ilyen visszaállítási lehetőség. Elégé a végső fázisában zajlik a tárgyalás. Igazándiból azon megy elég nagy vita, hogy mennyi időre lehet visszatekinteni, hány százalékot kell elérni, 3 vagy 5 százalék legyen az, amely százalékot nem érheti el az, akinek megadják a menedékjogot. Tudni kell, hogy Magyarország mindvégig a nyugat-balkáni országokat egyrészt támogatja is, másrészt azt gondoljuk, hogy ezen országok számára a vízum időleges visszavezetése is jelentősen rontana azokon a készségeken, amelyeket most kifejtene a biztonság területén. Ugyanis elég sok mindent kifejtene, tehát nagyon sok követelményt, eszközzel ellátást, jogszabály jogharmonizációját végzik. Nyilván a lehetőségeiknek megfelelően, ami nem az optimális, de ha egy vízumkényszer visszaállna, nyilván még kevesebbet végeznének, mert vállat vonnának. Ezért nem igazán érdekünk, tehát mi ezt tudomásul vesszük, nyilván nem sürgettük, sőt mi több arrafelé próbáljuk elnyomni abszolúte, hogy reális szám adatok mentén objektív kép esetén kerüljön erre sor.

A reciprocitás kérdésében potenciálisan lehetünk érintettek, de ebben a pillanatban nem vagyunk érintettek. Igazándiból ott a nagy kérdés az nagyon leegyszerűsítve, hogy mennyire megy el Amerikával szemben az Európai Unió. Nemcsak Amerika, de azért az Egyesült Államok a legfontosabb szereplő, pár ország esetén, ez Románia, Bulgária, Lengyelország és lehet, hogy még egy országot kihagytam, vízumkényszer van. Természetesen a legnagyobb szóvivője Csehország, mert hiszen a Kanadába a 2008-'9-ben kiáramlott cseh állampolgárságú, főleg roma menekültkérelemmel visszaélők miatt a Cseh Köztársasággal szemben Kanada visszaállította a vízumkényszert, és ez azóta is így van. Szerencsére most már a kanadai törvénymódosításnak is köszönhetően a közeljövőben Magyarországot nem fenyegeti a vízumkényszer, tehát így itt közvetlenül érintettek nem vagyunk. Nyilván a csehekkkel, a románokkal, a bolgárokkal szolidárisnak kell lennünk. Igazándiból a vita veleje az, hogy ha az adott tagállam jelzi, hogy vele szemben vízumkényszert állítottak vissza, legyen egy automatikus megoldás, amire az EU reagál azzal, hogy a harmadik országgal szemben, lásd a legnagyobb kérdést, az Egyesült Államokkal szembeni vízumkényszert mond ki. Ezen hezitálnak most, az Európai Parlament eléggé vehemens. Hogy mondjam? Nem igazán tűnik úgy, hogy az amerikai kényszert figyelembe veszi, de ez nyilván a nagy tagállamokat azért befolyásolja. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kérdezem, képviselőtársaim, hogy van-e kérdés. (*Balczó Zoltán jelentkezik.*) Balczó képviselő úr!

Balczó Zoltán kérdése

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Csak tényleg egy rövid megjegyzés. Kicsit kívülről nézve a reciprocitásrendszert, abszolút érhető az én megítélésem szerint, hogy a kölcsönösségben miért kellene fennállnia automatizmusnak. Ha egyszer Kanada irányába olyan módon érkeztek menekültek és kerültek nagyon sok pénzbe Kanadába, tudjuk, hogy most egy szigorúbb törvényt hozott, akkor persze lehet azt mondani, hogy ha ti úgy, akkor mi is úgy, de nyilvánvalóan a tényleges feltételek nem állnak fenn kölcsönösen. Tehát amikor például Csehország azt mondja, hogy én is bevezetem, e mögött önmagában a saját országába beérkező kanadai állampolgárok kapcsán semmilyen ok nem áll fenn azon kívül, már bocsánat a szóért, hogy ő most megsértődött. Nem? Szóval azért az automatizmus életbe léptetése mögött az van, az lenne akkor, hogy tartalmi indokokat nem vizsgálunk.

ELNÖK: Van-e még kérdés? *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs.
Államtitkár asszony, kíván-e válaszolni?

Simonné dr. Berta Krisztina válaszája

SIMONNÉ DR. BERTA KRISZTINA helyettes államtitkár (Belügyminisztérium): Ha megengedik, csak két mondat. Az az ország szolidaritást kért, ő azt mondja, hogy a többi ország legyen vele szemben szolidáris. Nyilván ezt Bulgária is így gondolja, a lengyelek is, csak ők más módon próbálnak eleget tenni. Valahol igen, én ezt az EU követelményt jogosnak érzem, hogy ha EU-tagállamok biztosítják a vízumentességet, akkor egységesen az EU-tagállamok számára is biztosítsák azt. A szolidaritás tehát a legfőbb érv, de éppen ezért - hogy mondjam? - nem hangoskodtunk, mert megsérteni sem akarjuk a cseheket, de ez most elsődlegesen az ő problémájuk. Azért mondom, hogy az övék a legrosszabb, mert a román, bolgár, lengyel meg sem kapta, mi akkor, 2009-ben a visa waiverbe bekerültünk, ők nem. Tehát az egy fokkal jobb.

Az ülés berekesztése

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Tájékoztatom a képviselőtársaimat, hogy a soron következő ülésünkre előreláthatóan 2013. május 27-én hétfőn, 11 óra 30-kor kerül sor. A napirendi pontok egyeztetése folyamatban van. Köszönöm szépen a megjelenést, az ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 40 perc)

Dr. Hörcsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: dr. Lestár Éva